

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/29/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813215821
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3813215821.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Danko Laukovou v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom ul. Teplická č. 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátskou kanceláriou ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom ul. Justičná č. 9, Bratislava, IČO: 36 789 615 proti odporcovi D. W., nar. XX.X.XXXX, bytom H. č. XX, A., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Zduženia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrej Cifra, advokát, ul. J. Kráľa č. 5/A, Lučenec, o zaplatenie 333,59 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a zmenu - rozšírenie návrhu v časti úroku z omeškania od podania návrhu do zaplatenia z výšky úrokovej sadzby 0,024% denne na výšku úrokovej sadzby 0,025% denne z dlžnej sumy.

Odporca je p o v i n ů zaplatiť navrhovateľovi 220,27 eur, kapitalizovaný denný úrok z omeškania za obdobie od 13.4.2011 do 15.7.2013 vo výške 56,51 eur, úrok z omeškania vo výške 0,025% denne zo sumy 220,27 eur od 16.7.2013 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Konanie o zaplatenie kapitalizovaného denného úroku z omeškania za obdobie od 13.4.2011 do 15.7.2013 vo výške 18,08 eur z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ je p o v i n ů zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, k rukám právneho zástupcu 63,12 eur trov právneho zastúpenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 24.7.2013, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcovi zaplatenia 333,59 eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 13.7.2010 s odporcom ako dlžníkom uzavrel Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol jeho záväzok poskytnúť mu úver vo výške 270,27 eur a záväzok odporcu poskytnutý úver spolu s úrokom splatiť v 12 mesačných splátkach vo výške 28,75 eur. Odporca nedodrжал platobnú disciplínu, preto ho dňa 28.3.2011 vyzval k splateniu celého zostatku úveru vo výške

383,59 eur, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Ku dňu podania žalobného návrhu dlh predstavuje 333,59 eur a pozostáva: z istiny 246,57 eur, z úroku z uvedenej istiny 46,16 eur, z úroku 8,97 eur zo zosplatennej istiny, z dlžného poistného 6,02 eur, zo zmluvnej pokuty 25,87 eur.

Dňa 16.8.2013 do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu vstúpilo Zduženie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778.

Dňa 27.3.2014 navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podal námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva na strane odporcu.

Dňa 7.10.2014 odporca uviedol, že súhlasí, aby v konaní ako vedľajší účastník na jeho strane vystupovalo Zduženie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7C 29/2014-83 zo dňa 13.10.2014 pripustil vedľajšie účastníctvo na strane odporcu vedľajšieho účastníka Zduženie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k návrhu prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že do konania vstúpil, len čo sa týka časti uplatneného nároku, a to sumy 195,94 eur, ktorú si navrhovateľ uplatňuje bez platného právneho titulu. Uviedol, že na základe uzavretej Úverovej zmluvy č. 4XXXXXXXXX zo dňa 13.7.2010 navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 270,27 eur, ktorý mal splatiť v 12 mesačných splátkach po 28,75 eur. Konečná výška úveru tak predstavovala sumu vo výške 345,- eur (12 krát 28,75 eur), avšak navrhovateľ v predmetnej zmluve uviedol, že celková čiastka splatná spotrebiteľom je 334,68 eur (bod 50.). V danom prípade došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí mať obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.. Konkrétne podľa § 9 ods. 2 písm. j/ a písm. k/ zmluva musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V prípade, že takéto náležitosti v zmluve o úvere chýbajú, považuje sa podľa § 11 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ cit. zákona poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. V predmetnej zmluve namieta správnosť údajů týkajúceho sa RPMN a celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom. Konečná výška úveru - vynásobenie počtu splátok so sumou splátky predstavuje 345,- eur, pričom ako celková čiastka splatná spotrebiteľom je v zmluve uvedená suma 334,68 eur, čo nie je správny údaj. Potom v zmluve je nesprávne v neprospech spotrebiteľa uvedená i RPMN a tiež je nesprávne uvedená celková čiastka, ktorú musí zaplatiť. Spotrebiteľ pritom musí byť pred uzatvorením úverovej zmluvy informovaný o skutočnosti, v akej výške preplatí požadovaný úver, t. j. akú výšku odplaty poskytovateľ požaduje za poskytnutý úver. V tomto prípade táto povinnosť splnená nebola. RPMN predstavuje percentuálne vyjadrenie celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom a navrhovateľ je povinný uvádzať skutočnú RPMN, aby si spotrebiteľ vedel porovnať výhodnosť, resp. nevýhodnosť ponúkaného úveru s inými produktmi, ktoré sú ponúkané spoločnosťami na finančnom trhu. Uviedol, že navrhovateľ sa v obdobných konaniach snaží presadiť názor, že RPMN v obdobných úverových zmluvách je uvádzaná správne. Argumentuje tým, že poplatok za mesačné poistenie je súčasťou celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom len vtedy, keď je uzatvorenie úverovej zmluvy podmienené uzatvorením takéhoto poistenia. Navrhovateľ v obdobných konaniach tvrdí, že ide o dobrovoľné poistenie, ktoré spotrebiteľ nemusí uzatvoriť, a teda sa poplatok za poistenie nemusí započítavať do celkových nákladov. Uviedol (vedľajší účastník), že z predtlaču predmetnej zmluvy je zrejmé, že odporca ako spotrebiteľ pri podpise zmluvy nemal na výber a poistenie musel uzatvoriť, čomu nasvedčuje aj tá skutočnosť, že označenie súhlasu s poistením krížikom je urobené vo forme tlačenej písma a nie vlastnoručne odporcom. Taktiež v úverovej zmluve v časti „Poistenie výdavkov“ nemá spotrebiteľ možnosť poistenie odmietnuť. Má iba možnosť si vybrať z dvoch rôznych súborov poistenia. Síce má na výber z dvoch súborov poistenia, avšak v konečnom dôsledku je zrejmé, že jedno z nich musí uzatvoriť za tým účelom, aby vôbec došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere, resp. za tým účelom, aby mohol byť úver poskytnutý za podmienok daných navrhovateľom, pretože zrejme v prípade neuzatvorenia poistenia, by navrhovateľ zmluvu neuzatvoril. Má tiež za to, že cieľom zákonnej úpravy náležitostí, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať je, aby náležitosti uvedené v konkrétnych zmluvách boli pre spotrebiteľa určité, prehľadné a

zrozumiteľné. V prípade ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. zákonodarca v dôvodovej správe bližšie špecifikoval svoj úmysel a to, že spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške, a ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky), vyplývajúce mu zo zmluvy. Za čerpaný úver sa považuje iba suma 270,27 eur (bod 50.), pričom pri vzniku povinnosti odporcu vrátiť úver predčasne, má navrhovateľ nárok len na zaplatenie čerpanej istiny, ale už nemá v takomto prípade nárok na dojednaný úrok z čerpaného úveru, ani na prípadnú zmluvnú pokutu, do ktorej bol úrok fakticky pretavený. V prejednávanej veci zmluvná pokuta bola dohodnutá podmienčne, čo nie je v súlade s § 544 ods. 1 Obč. zákonníka, pretože vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu bol viazaný na zosplatnenie úveru, ktoré však nenastávalo priamo porušením zmluvnej povinnosti, ale až zaslaním výzvy zo strany navrhovateľa, teda na jeho požiadanie. Odporca doteraz uhradil sumu 50,- eur, výška úveru reálne čerpaného bola 270,27 eur, navrhovateľ má potom platný právny titul iba na zaplatenie neuhradenej časti úveru v sume 220,27 eur. Súčasne namietol formálnu nedostupnosť zmluvy, spôsobenú drobným, len s veľkými ťažkosťami čitateľným písmom, v kombinácii s množstvom neprehľadných povinností ukladaných odporcovi ako úverovému dlžníkovi. Zmluva s uvedenými nedostatkami predstavuje nekalú prax.

Písomným podaním zo dňa 1.12.2014 navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu návrh zobral sčasti späť o zaplatenie sumy 18,08 eur, uplatňovanej titulom kapitalizovaného denného úroku z omeškania za obdobie od 13.4.2011 do 15.7.2013. Uvedol, že od úverovej zmluvy neodstúpil, ale len využil právo na zosplatnenie celého úveru podľa § 3 Hlavy 7 Úverových podmienok. K zániku, resp. k zrušeniu zmluvného vzťahu nedošlo a v dôsledku toho urobený záver vedľajšieho účastníka o tom, že mu vzniklo len právo na vrátenie dlžnej sumy titulom bezdôvodného obohatenia na strane odporcu, je nesprávny. Podľa § 2 Hlavy 4 Úverových podmienok klient je povinný platiť úroky z poskytovaného úveru od doby, kedy spoločnosť poskytne klientovi úver až do úplného vrátenia poskytnutého úveru s príslušenstvom. Pokiaľ ide o „ušlý úrok“ uvedol, že v splátkovom kalendári je nesprávne označený ako „Pokuta (ušlý úrok)“, pričom tento nárok je potrebné správne chápať predovšetkým ako „ušlý úrok“ a nie zmluvnú pokutu v pravom slova zmysle, t. j. sankcie za porušenie zmluvnej povinnosti, lebo tento nárok nie je sankčným nárokom a nežiada si zaplatiť o nič viac ako to, čo by mu odporca v priebehu riadneho splácania úveru bol uhradil. Úrok teda „nepretavil“ do zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide o zmluvné dojednanie účastníkov o zmluvnej pokute (§ 3 Hlava 17 Úverových podmienok), ide o dojednanie platné, lebo odporca na prednej strane zmluvy vyhlásil, že prejavuje súhlas byť týmito podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, viazaný, a teda viazaný aj príslušnými ustanoveniami upravujúcimi sankcie za porušenie jeho zmluvných záväzkov voči veriteľovi. Podľa jeho názoru Úverová zmluva i Úverové podmienky sú dobre čitateľné voľným okom, pri bežnej normálnej schopnosti zraku. Síce text Úverových podmienok a text predtlaču na lícnej strane zmluvy je napísaný menším písmom, ale len zo samotnej malej veľkosti písma Úverových podmienok nie je možné vyvodiť ich neurčitost' a nezrozumiteľnosť, a teda neplatnosť. Ochrana odporcu ako spotrebiteľa nemôže byť bezhraničná.

Navrhovateľ, vedľajší účastník a ich právni zástupcovia neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili, súhlasili, aby súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

Odporca sa na určený termín pojednávania nedostavil. Doručenie mal riadne vykázané dňom 5.1.2015. Neprítomnosť riadne a včas neospravedlnil. Súd mal k dispozícii dostatok dôkazov, aby vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so splátkovým kalendárom, s Úverovou zmluvou č. 4007035394, s Úverovými zmluvnými podmienkami navrhovateľa, s výzvou zo dňa 28.3.2011, s podacím hárkom, so špecifikáciou žalovanej sumy.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 13.7.2010 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Úverová zmluva č. 4007035394, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 270,27 eur, ktorý sa ako dlžník zaviazal uhradiť v 12 mesačných splátkach s ročnou úrokovou sadzbou 40,39%. V zmluve je uvedená celková čiastka

splatná spotrebiteľom 334,68 eur, RPMN 49,70%, priemerná hodnota RPMN 51,49%, celkové náklady spotrebiteľa 64,41 eur, dátum prvej splátky dňa 13.8.2010, dátum úhrady nasledujúcich splátok vždy do 14. dňa v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti dňa 14.7.2011. Z predloženého splátkového kalendára vyplýva, že odporca uhradil dňa 30.10.2012 sumu 50,- eur. Listom zo dňa 28.3.2011 navrhovateľ vyzval odporcu, aby v lehote 15 dní odo dňa spísania listu splatil celý úver, čerpaný na základe zmluvy s tým, že dlžná čiastka je 383,59 eur. List: „Splatenie celého úveru s výzvou k úhrade“, za účelom doručenia odporcovi bol podaný na pošte dňa 31.3.2011. V špecifikácii zo dňa 1.12.2014 navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že žalovaná suma 333,59 eur pozostáva z nasledovných položiek: 1/ z istiny - z dlžnej sumy úveru bez úrokov do času zosplatnenia vo výške 143,98 eur (vypočítaná ako súčet čiastkových súm z jednotlivých splátok úveru pripadajúcich na istinu, ktoré boli vyrubené, avšak neboli uhradené, t. j. celková suma vyrubená na istinu do času zosplatnenia mínus uhradená časť istiny - v zmysle splátkového kalendára 167,68 eur mínus 23,70 eur), 2/ zo zosplatnenej istiny - z dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru, ktorú by mal odporca uhradiť v prípade riadneho platenia úveru vo výške 102,59 eur, t. j. zvyšná časť úveru, vypočítaná ako rozdiel celkového úveru a súčtu čiastkových súm z jednotlivých splátok úveru pripadajúcich na istinu, ktoré boli vyrubené do času zosplatnenia a mali byť uhradené: 102,59 eur mínus 0,- eur = 102,59 eur), súčet istiny a zosplatnenej istiny je totožný s výškou poskytnutého úveru, 3/ úroku z vyššie uvedenej dlžnej sumy úveru do času zosplatnenia vo výške 46,16 eur, vypočítaného ako rozdiel úroku z úveru vyrubeneho do zosplatnenia úveru vo výške 55,44 eur a úroku z úveru zosplatneného zo strany odporcu do času zosplatnenia vo výške 9,28 eur, 4/ úroku z úveru, ktorý by mal odporca uhradiť v prípade riadneho platenia úveru vo výške 8,97 eur (tzv. ušlý úrok - § 6 Hlavy 7 Úverových podmienok), pričom celkovú výšku úroku z úveru je podľa navrhovateľa možné vypočítať ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky, zníženej o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru, t. j. výška mesačnej splátky 28,75 eur mínus poistné 0,86 eur rovná sa 27,89 eur krát 12 splátok, t. j. 334,68 eur mínus výška poskytnutého úveru 270,27 eur sa rovná 64,41 eur - súčet vyrubeneho úroku z úveru do zosplatnenia, vyplývajúceho z bodu 3. vo výške 55,44 eur a ušlého úroku z úveru vyplývajúceho z bodu 4. vo výške 8,97 eur sa rovná úrok spolu vo výške 64,41 eur, 5/ z poistného vo výške 6,02 eur - poistenie „Balíček Plus“ vo výške 0,86 eur mesačne, zahrnuté v mesačnej splátke (bod 64.) č. 2 až 8 (7 krát 0,86 eur = 6,02 eur), 6/ zo zmluvnej pokuty vo výške 25,87 eur - 15% z čiastky, s úhradou ktorej sa odporca dostal do omeškania o viac ako 7 dní, t. j. s úhradou splátky č. 1 až 6: 6x (15% z 28,75 eur) = 6 krát 4,31 eur = 25,87 eur, 7/ z kapitalizovaného denného úroku z omeškania od 15. dňa nasledujúceho po zosplatnení, t. j. od 13.4.2011 do podania žalobného návrhu, t. j. do 15.7.2013 vo výške 64,34 eur, po zohľadnení úhrady odporcu: 9,25% ročne (0,025% denne) zo sumy 307,72 eur od 13.4.2011 do 15.7.2013 = 825 dní omeškania.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 13.7.2010 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. g/ cit. zákona na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov, do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 2 písm. i/ cit. zákona ročnou percentuálnou mierou nákladov sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá cit. zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až y/.

Podľa § 11 ods. 1 cit. zákona poskytnutí spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1, b/ je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnenému záveru, že návrh je podaný dôvodne sčasti.

Dňa 13.7.2010 bola medzi účastníkmi konania uzavretá Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX. Navrhovateľ zmluvu uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie úverov. Z tohto dôvodu sa navrhovateľ považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by odporca pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania z uzavretej zmluvy súd posúdil ako vzťah podľa zák. č. 129/2010 Z. z., keďže predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru a záväzok odporcu ako spotrebiteľa poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Podľa zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 270,27 eur, ktorý sa ako dlžník zaviazal uhradiť v 12 mesačných splátkach s ročnou úrokovou sadzbou 40,39%. V zmluve je uvedená celková čiastka splatná spotrebiteľom 334,68 eur, RPMN 49,70%, priemerná hodnota RPMN 51,49%, celkové náklady spotrebiteľa 64,41 eur, dátum prvej splátky dňa 13.8.2010, dátum úhrady nasledujúcich splátok vždy do 14. dňa v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti dňa 14.7.2011. Predmetná zmluva je teda zmluvou spotrebiteľskou. Osobitný právny režim spotrebiteľských zmlúv, ktorý modifikuje klasickú zásadu zmluvnej autonómie, pritom vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu (spotrebiteľa), ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s predajcami a poskytovateľmi rôznych plnení a služieb (dodávateľmi). V uvedenom rámci je potom potrebné pri správnej interpretácii a aplikácii ustanovení spotrebiteľských zmlúv, smerujúcich k ochrane spotrebiteľa vychádzať z teórie výhodnosti, ktorá v každom konkrétnom prípade odôvodňuje vždy preferenčné použitie tých zákonných ustanovení, ktoré sú na prospech spotrebiteľa. Súd pritom nepopiera, že úver je absolútnym obchodom, avšak predmetná vec, ako to už bolo uvedené, je o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná i osobitnou právnou úpravou (zák. č. 129/2010 Z. z. a Občianskym zákonníkom). Je tiež v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 5 MCdo 20/2009). Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 13.7.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. RPMN predstavuje vyjadrenie celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom. Veriteľ (dodávateľ) je povinný pri uzatváraní úverovej zmluvy uvádzať skutočnú RPMN. Informácia o celkových nákladoch spojených so spotrebiteľským úverom je pritom pre spotrebiteľa jednou z najdôležitejších informácií, ktorá musí byť poskytnutá na to, aby si vedel porovnať výhodnosť, resp. nevýhodnosť ponúkaného úveru s inými produktmi, ktoré sú ponúkané inými spoločnosťami na finančnom trhu. V prejednávanej veci z titulu uzavretej zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 270,27 eur, ktorý mal splatiť 12 mesačnými splátkami po 28,75 eur. Konečná výška úveru tak predstavovala sumu 345,- eur. V zmluve č. 4007035394 je ako celková čiastka splatná odporcom uvedená suma 334,68 eur. V podaní zo dňa 9.1.2015, doručenom dňa 12.1.2015 na e-mail navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu argumentoval, že z výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa je potrebné s poukazom na § 2 písm. c/ bod 4 zák. č. 129/2010 Z. z. vylúčiť poisťné vo výške 0,86 eur mesačne, a vstupným údajom je potom výška splátky 27,89 eur (28,75 eur mínus 0,86 eur). Predmetná zmluva však bola uzavretá dňa 13.7.2010, ku ktorému dátumu zák. č. 129/2010 Z. z. pojem celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vymedzoval v § 2 písm. g (nie písm. c), a podľa ktorého sú nimi všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov, do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä

poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Teda do celkových nákladov patrilo poistné ako náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ak spotrebiteľ musel navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Navrhovateľ tvrdí, že pred bodom 63. zmluvy je jasne uvedené, že poistenie je dobrovoľné, že teda odporca pri podpise zmluvy mal možnosť ho odmietnuť, avšak svojím podpisom prejavil vôľu, byť úverovou zmluvou a úverovými podmienkami viazaný a z ponúknutých možností poistenia si vybral možnosť poistenia „Balíček PLUS“. Pri preskúmaní zmluvy súd zistil, že pred jej bodom 63. skutočne je údaj o tom, že poistenie je dobrovoľné. Podľa bodu 63. klient označením Balíčka Premium súhlasí s tým, aby bol poistníkom poistený pre tam uvedené prípady za poistné 1,99 eur. Podľa bodu 64. klient označením Balíčka Plus súhlasí s tým, aby bol poistníkom poistený pre tam uvedené prípady za poistné 0,86 eur. Z informácií o poistení dohodnutom zmluvou (sú za textovou časťou Úverových zmluvných podmienok č. 19100826/2009) vyplýva, že poistenie sa riadi uvedenou poistnou zmluvou uzatvorenou medzi poskytovateľom úveru a Českou poisťovňou zdraví, a.s.. Navrhovateľ teda tvrdí, že ide o dobrovoľné poistenie, že spotrebiteľ (odporca) ho nemusel uzatvoriť, a že aj podľa § 2 zák. č. 129/2010 Z. z. je z výpočtu celkových nákladov potrebné vylúčiť poplatok za poistenie. Súd poukazuje na to, že v spotrebiteľskom práve je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení aj preto, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje. Preto je možné od neho očakávať resp. aj vyžadovať, že sa k spotrebiteľovi bude správať poctivo. Ak takýmto spôsobom nepostupuje, nie je možné mu poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa okrem iného zásada poctivosti prejavuje tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, zvlášť ak ide o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednanie musí mať dostatočnú veľkosť písma, ktorá nesmie byť výrazne menšia, než okolitý text, prípadne nesmie byť umiestnená v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem, že sú nepodstatného charakteru. Odporca súčasne jedným podpisom na prednej strane zmluvy podpísal aj tú časť zmluvy, ktorá sa týkala iného právneho úkonu (poistnej zmluvy), a ktorého podmienky sú ďalej uvedené len v úverových podmienkach. Text zmluvy o poistení je zakomponovaný v spodnej časti Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, dokonca na dvoch rôznych miestach, a je vyhotovený podstatne menším písmom, ktoré je miniatúrne až nečitateľné. Priemerný spotrebiteľ náležite nevyhodnocuje zmluvné podmienky vyhotovené miniatúrnym písmom a je len veľmi málo pravdepodobné, že by sa od úverovej časti zmluvy prepracoval navyše k vyhodnocovaniu zjavne podsunutej zmluvy o poistení, resp. túto časť môže podceňovať ako menej dôležitú. Označenie časti zmluvy (o uzavretí iného právneho úkonu) miniatúrnym písmom oproti ostatnému textu zmluvy, je spôsobilé ovplyvniť správanie spotrebiteľa smerujúce k jeho ekonomickému rozhodnutiu. Takáto prax predstavuje nekalú obchodnú praktiku. Nekalé obchodné praktiky sú zakázané (§ 7 zákona o ochrane spotrebiteľa, Smernica Rady č. 93/13/EHS). Nie je teda až tak dôležité, že sa predsa len tento údaj (vyhotovený miniatúrnym písmom) dá prečítať (s ťažkosťami), ale dôležité sú obavy z konzekvencií, ktoré pod vplyvom takejto praktiky sprevádzajú myslenie priemerného spotrebiteľa. V uvedených súvislostiach je potom možné usudzovať, že na strane konajúcej osoby - spotrebiteľa (odporcu) bol nedostatok vôle vstúpiť do iného zmluvného vzťahu (zmluvy o poistení) s navrhovateľom, ako bolo primárne vo sfére jeho záujmu. Zmluva o poistení je neplatným právnym úkonom, na jej základe odporca nebol povinný platiť poistné 1,99 eur (Balíček Premium), ani poistné 0,86 eur (Balíček Plus). Z písomného podania navrhovateľa, predloženého prostredníctvom právneho zástupcu zo dňa 9.1.2015 vyplýva, okrem iného aj to, že mesačná splátka 28,75 eur zahŕňa aj poistné 0,86 eur pričom argumentoval, že je potrebné ho vylúčiť z výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 13.7.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Výška splátky 28,75 eur mesačne je uvedená aj v splátkovom kalendári. Je zrejme, že pozostáva z istiny úveru, z úrokov a z poistného. V zmluve však mala byť uvedená skutočná výška mesačnej splátky, ktorú má odporca ako spotrebiteľ zaplatiť. V kontexte s ustanovením § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. je možné dospieť k názoru, že poistné nie je poplatkom, keďže je označené ako „náklady na doplnkové služby“ a zo zmluvy nevyplýva, že by sa zmluvné strany dohodli na zaplatení poplatkov, v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Pokiaľ z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ vyššie cit. zákona vyplýva, že zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a navrhovateľ do sumy 28,75 eur zahrnul poistné, ktoré však nie je možné považovať za poplatok, a účastníci zmluvy si ani poplatky nedohodli, potom zmluva, ak je v nej uvedená splátka 28,75 eur (ktorá zahŕňa aj poistné z titulu inej zmluvy - zmluvy

o poistení neplatne dojednanej) neobsahuje náležitosť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pretože za splnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie nesprávnej výšky splátok. Faktom je, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 13.7.2010 vo svojom texte nemá slovo „sumu“ (ak by ju malo, tak potom by tomu napovedalo to, že musí byť uvedená presná výška splátok zvlášť u istiny i úrokov i poplatkov (ak boli dojednané)), ale má slovný termín „výšku“, čo nemožno vykladať tak, že by dodávateľ musel samostatne uvádzať výšku, počet a termíny splátok, samostatne úrokov a samostatne poplatkov (ak boli dojednané). Uvedené platí tým skôr, že zákonodarca v iných ustanoveniach zák. č. 129/2010 Z. z. ukladá informovať spotrebiteľa o výške poplatkov a úrokov (v prejednávanej veci zo zmluvy vyplýva výška úroku 40,39%) spojených s poskytnutím spotrebiteľského úveru. V tejto súvislosti však súd opätovne poukazuje na to, že pokiaľ v zmluve je uvedený súčet uvedených položiek ako suma 28,75 eur, tak ide o nesprávny údaj, keďže je aj z písomného podania navrhovateľa zrejmé, že zahŕňa i poistné 0,86 eur, ktoré ale nie je poplatkom a navyše zmluva o poistení je neplatná (z titulu nekalej praktiky), a na jej základe odporca ani nebol povinný platiť poistné. Nepravdivé uvedenie výšky splátok, pozostávajúcich z istiny a úrokov sa v podstate rovná absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/, a robí spotrebiteľský úver bezúročným a bez poplatkov. Je spochybnený aj údaj o RPMN, keďže výška splátok je uvedená nepravdivo. Z odôvodnenia rozsudku už vyplýva, že zmluva o poistení s predmetom, aby navrhovateľ odporcu poistil je neplatným právnym úkonom, pričom poistné ani nie je poplatkom z úverovej zmluvy (zákon rozlišuje medzi pojmom poplatky a pojmom náklady na doplnkové služby) a suma 28,75 eur je súčasne i zavádzajúca. Nepravdivé uvedenie výšky splátok spôsobené nesprávnym údajom o tom, z akých nákladov pozostáva, sa rovná absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ a robí spotrebiteľský úver bezúročným a bez poplatkov. Navrhovateľ pristúpil dňa 28.3.2011 k zosplatneniu celého úveru, keďže odporca bol v omeškanií najmenej s dvomi splátkami. Podľa Hlavy 7, § 3 Úverových zmluvných podmienok bol povinný splatiť len „celý čerpaný úver“, a nie aj sumu nad čerpaný úver, teda prípadné úroky v zmluve vyjadrené ročnou úrokovou sadzbou. V tejto časti súd pritom poukazuje na dôvody už uvedené v rozsudku, a pre ktoré je úver bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda navrhovateľ poskytol odporcovi úver 270,27 eur, z ktorého zaplatil 50,- eur, je povinný zaplatiť mu 220,27 eur. Na zaplatenie úroku do času zosplatnenia, ďalej ušlého úroku, poistného, navrhovateľ nemá nárok.

Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 25,87 eur.

Dojednanie o zmluvnej pokute je obsiahnuté v Hlave 17, § 3 Úverových zmluvných podmienok. V zmysle právnej úpravy všetky práva a povinnosti musia byť dohodnuté v zmluve (§ 4 ods. 6 zák. č. 250/2007 Z. z.). Zmluvná pokuta musí byť účastníkmi dohodnutá, teda obsahovo musí tvoriť súčasť zmluvy. Odporca ako spotrebiteľ sa na tvorbe Zmluvných dojednaní nepodieľal, len sa podriadil takejto úprave ako nevyhnutnosti uzavretia samotnej zmluvy. S poukazom na uvedené dospel súd k záveru, že zmluvná pokuta medzi účastníkmi dohodnutá nebola. V spotrebiteľskej zmluve dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porovnaj aj názor Krajského súdu Trnava vo veci č. 9Co 401/2012, Krajského súdu Žilina č. 6Co 126/2012, nález Ústavného súdu ČR číslo I. ÚS 3512/2011). Pre úplnosť súd udáva, že vzhľadom na nesprávne uvedenú výšku mesačnej splátky v zmluve, bolo by i neurčité dojednanie o zmluvnej pokute 15%. Tiež slovné spojenie bezúročný a bez poplatkov treba vykladať tak, že sa vzťahuje i na také poplatky a iné peňažné plnenia, ktoré sú následkom neplnenia povinností dlžníka v rozsahu presahujúcom zákonom stanovené následky neplnenia peňažného dlhu. I z tohto, ako ďalšieho dôvodu navrhovateľ nemá nárok ani na zmluvnú pokutu.

Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie úrokov z omeškania.

V oznámení o zosplatnení zo dňa 28.3.2011 navrhovateľ odporcu vyzval na zaplatenie dlžnej sumy do 15 dní od vyhotovenia listu, za účelom jeho doručenia bol na pošte podaný dňa 31.3.2011. Od dátumu 28.3.2011 15. deň uplynul dňa 12.4.2011 a od nasledujúceho dňa do 15.7.2013 (dátum podania žalobného návrhu) 9,25% úrok z omeškania ročne za 825 dní zo sumy 270,27 eur predstavuje 56,51 eur (270,27 eur delene 100% krát 9,25% delene 365 dní krát 825 dní. Pokiaľ si z tohto titulu navrhovateľ uplatňoval sumu 64,34 eur, súd v prevyšujúcej časti návrh ako neopodstatnený zamietol. Ďalej súd

priznal navrhovateľovi úrok z omeškania 0,025% denne (9,25% ročne) zo sumy 220,27 eur od 16.7.2013 do zaplatenia, pretože omeškanie ďalej trvá.

Pred začatím prvého pojednávania navrhovateľ dňa 1.12.2014 návrh prostredníctvom právneho zástupcu zobral sčasti späť, a to o zaplatenie sumy 18,08 eur (rozdiel medzi 82,42 eur a 64,34 eur) uplatňovanej titulom úroku z omeškania za obdobie od 13.4.2011 do 15.7.2013. Podľa § 96 ods. 1 veta prvá a tretia O.s.p. súd konanie v uvedenej časti zastavil.

Pred začatím prvého pojednávania navrhovateľ dňa 1.12.2014 prostredníctvom právneho zástupcu navrhol, aby súd pripustil zmenu - rozšírenie návrhu, v časti úroku z omeškania od podania návrhu do zaplatenia z výšky úrokovej sadzby 0,024% denne na 0,025% denne. Podľa § 95 ods. 1 O.s.p. súd zmenu návrhu pripustil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Každý z účastníkov mal vo veci úspech čiastočný, preto im náhradu trov nepriznal. Navrhovateľ si pôvodne uplatňoval 333,59 eur s kapitalizovaným úrokom 82,42 eur, spolu 416,01 eur plus ďalšie príslušenstvo. Zo sumy 82,42 eur zobral návrh sčasti späť o 18,08 eur, čím podľa § 146 ods. 1 veta prvá O.s.p. zaviniel zastavenie konania. Úspešný bol v sume 220,27 eur a z kapitalizovaného úroku v sume 56,51 eur.

Odporca a vedľajší účastník na jeho strane, v konaní vystupujú samostatne.

Ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. umožňuje, aby ako vedľajší účastník sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastnila občianskeho súdneho konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Sú to aj prípady sporov o ochrane spotrebiteľa.

Vychádzajúc z výkladu Ústavy Slovenskej republiky a zákona o ochrane spotrebiteľa o tom, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je aj účasť vedľajšieho účastníka je opodstatnený záver, že združenie spotrebiteľov, keď uplatní právo na súdnu ochranu, má právo aj na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom.

Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 16.8.2013 (došlo 19.8.2013). Predložil plnomocenstvo, ktoré na zastupovanie v konaní udelil advokátovi, a prostredníctvom ktorého predložil vyjadrenie k žalobnému návrhu. K naplneniu materiálnej stránky úkonu prevzatie a príprava zastúpenia došlo po oboznámení sa právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu so žalobným návrhom a jeho prílohami. Následne predložil vyjadrenie k návrhu. Vedľajší účastník vstúpil do konania len v časti, ktorá predstavuje rozdiel medzi žalovanou sumou a sumou 195,94 eur. Vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľa pred uplatňovaním nekalých podmienok, môže vstúpiť do konania len v tej časti uplatneného nároku, v ktorej považuje nárok za uplatňovaný v rozpore s právom na ochranu spotrebiteľa (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. 6Co 699/2013 z 23.12.2013). Nie je možné od vedľajšieho účastníka spravodlivo žiadať, aby vystupoval na podporu odporcu aj v konaní, proti navrhovateľom uplatňovanému nároku, ktorý je opodstatnený, v ktorej časti nie sú porušované práva spotrebiteľa. Vedľajší účastník na strane odporcu bol v konaní úspešný, preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia z tarifnej hodnoty 195,94 eur: príprava a prevzatie zastúpenia 18,26 eur plus 8,04 eur režijný paušál, vyjadrenie vo veci samej 18,26 eur plus 8,04 eur režijný paušál, 20% DPH 10,52 eur, spolu 63,12 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.